

Adjudication: A modern alternative method for resolving international commercial disputes

Khosiyatkhon MIRZAKHMETOVA¹

Tashkent State University of Law

ARTICLE INFO

Article history:

Received December 2024
Received in revised form
15 December 2024
Accepted 20 January 2025
Available online
15 February 2025

Keywords:

international commercial
disputes,
adjudication decision,
arbitration award,
alternative dispute
resolution (ADR),
arbitration,
mediation,
conciliation,
state court.

ABSTRACT

This article aims to analyze the adjudication mechanism as a modern alternative dispute resolution (ADR) method in the context of resolving international commercial disputes. It examines the historical development, legal foundations, and practical application of the adjudication institution in resolving cross-border commercial conflicts. The study also analyzes the advantages and disadvantages of adjudication through a comparative legal analysis with mediation and arbitration, demonstrating its effectiveness, implementation, and role at the international level. The article explores the impact of international treaties and institutional rules governing the adjudication institution, as well as relevant examples demonstrating its effectiveness in resolving complex disputes. Additionally, the paper provides recommendations for improving adjudication mechanisms to facilitate fair and effective resolution of international commercial disputes.

2181-1415/© 2025 in Science LLC.

DOI: <https://doi.org/10.47689/2181-1415-vol6-iss1/S-pp435-441>

This is an open access article under the Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

Adyudikatsiya – xalqaro tijorat nizolarini hal qilishning zamonaviy muqobil usuli

ANNOTATSIYA

Kalit soʻzlar:

xalqaro tijorat nizolari,
adyudikatsiya qarori,
arbitraj qarori,
nizolarni muqobil hal etish
(ADR), arbitraj,
mediatsiya,
vositachilik (conciliation),
davlat sudi.

Ushbu maqola xalqaro tijorat nizolarini hal qilish kontekstida nizolarni hal qilishning zamonaviy muqobil usuli (ADR) sifatida adyudikatsiya mexanizmini tahlil qilishga qaratilgan. U transchegaraviy tijorat mojarolarini hal qilishda adyudikatsiya institutining tarixiy rivojlanishi, huquqiy asoslari va amaliy qoʻllanilishini oʻrganadi. Tadqiqot, shuningdek, mediatsiya va arbitraj bilan qiyosiy-huquqiy tahlil qilgan holda

¹ Teacher, Department of International Private Law, Tashkent State University of Law.
E-mail: mirzaxmetova.x@tsul.uz, mirzakhmetova.kh@gmail.com

adyudikatsiyaning afzalliklari va kamchiliklarini tahlil qilib, uning samaradorligi, ijro etilishi va xalqaro miqyosdagi rolini ko'rsatib beradi. Maqolada adyudikatsiya institutini tartibga soluvchi xalqaro shartnomalar va institutsional qoidalarning ta'siri hamda murakkab nizolarni hal qilishda uning samaradorligini ko'rsatadigan tegishli misollar ko'rib chiqiladi. Shuningdek, hujjat xalqaro tijorat nizolarini adolatli va samarali hal etishga ko'maklashish uchun Adyudikatsiya mexanizmlarini takomillashtirish bo'yicha tavsiyalarni taqdim etadi.

Адьюдикация – современный альтернативный метод разрешения международных коммерческих споров

АННОТАЦИЯ

Ключевые слова:

международные коммерческие споры, решение адьюдикации, арбитражное решение, альтернативное разрешение споров (ADR), арбитраж, медиация, примирение (conciliation), государственный суд.

Данная статья посвящена анализу механизма адьюдикации как современного альтернативного метода разрешения споров (ADR) в контексте разрешения международных коммерческих споров. В ней исследуется историческое развитие, правовые основы и практическое применение института адьюдикации в разрешении трансграничных коммерческих конфликтов. Исследование также анализирует преимущества и недостатки адьюдикации путем сравнительно-правового анализа с медиацией и арбитражем, демонстрируя ее эффективность, исполнимость и роль на международном уровне. В статье рассматривается влияние международных договоров и институциональных правил, регулирующих институт адьюдикации, а также приводятся соответствующие примеры, демонстрирующие ее эффективность в разрешении сложных споров. Кроме того, документ содержит рекомендации по совершенствованию механизмов адьюдикации для содействия справедливому и эффективному разрешению международных коммерческих споров.

ADR tizimida adyudikatsiyaning tarixiy rivojlanishi. Adyudikatsiya jarayoni nizolarni hal etish mexanizmi sifatida asrlar davomida rivojlanib borgan va uning ildizlari ilk huquqiy an'analarga borib taqaladi. Nizolarni samarali hal qilish zarurati har doim savdoning asosiy jihati bo'lib kelgan, u savdogarlar gildiyalari va savdo kengashlari mojarolarni norasmiy tarzda hal qilgan qadimgi sivilizatsiyalarga borib taqaladi.

O'rta asrlarda Yevropada tijorat nizolari ko'pincha mustaqil savdo sudlovi (adyudikatsiya) orqali hal qilinardi, bu esa odatiy savdo qonunlariga asoslangan tezkor qarorlarni ta'minladi. Xuddi shunday, islom va xitoy huquqiy an'alarida ham savdo nizolarini davlat sudiga murojaat qilmasdan hal qilish mexanizmlari mavjud edi. Adyudikator qarorlari ushbu dastlabki shakllari nizolarni hal qilishda adolat, xolislik va samaradorlikni ta'kidlab, zamonaviy ADR tizimlariga asos soldi.

ADR usuli sifatida adyudikatsiyaning paydo bo'lishi. Adyudikatsiya qarorining alohida ADR usuli sifatida ilk bor qo'llanilishi 20-asrda, xususan, qurilish sohasida boshlangan. Xalqaro muhandislar konsalting federatsiyasi (FIDIC) tomonidan chiqarilgan

standart shartnoma shakllarini joriy etish nizolarni hal qilishning keng tarqalgan mexanizmi sifatida adyudikatsiya institutini shakllantirishda muhim rol o'ynadi. Ushbu shartnomalar qurilishga oid nizolarni loyihalarni kechiktirmasdan tezda hal etishni ta'minlash uchun Adyudikatsiya qarorlarini o'z ichiga olgan.

1996-yilda Buyuk Britaniyada uy-joy grantlari, qurilish va rekonstruksiya to'g'risidagi qonunning kuchga kirishi bilan adyudikatsiya orqali nizolarni hal qilish yanada ommalashdi. Ushbu qonunchilik qurilish sohasida qonuniy hal qilishni belgilab berdi, bu tomonlardan nizolarni arbitraj yoki davlat sudlariga murojaat qilishdan oldin adyudikatsiyaga topshirishni talab qiladi. Ushbu modelning muvaffaqiyati uning boshqa yurisdiksiyalarda, jumladan, Avstraliya, Yangi Zelandiya va Singapurda qabul qilinishiga olib keldi, bu yerda qurilish nizolarini ko'rib chiqishni tartibga solish uchun shunga o'xshash qonunlar qabul qilingan.

Xalqaro huquqiy hujjatlarda adyudikatsiya qarorining tan olinishi. Xalqaro tijorat nizolarini hal qilishda Adyudikatsiyaning ahamiyati ortib borishi uning turli huquqiy asoslar va institutsional qoidalarda tan olinishiga olib keldi. Xalqaro Savdo Palatasi (ICC) va Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro savdo huquqi komissiyasi (UNCITRAL) kabi tashkilotlar o'zlarining ADR mexanizmlarining bir qismi sifatida Adyudikatsiyani o'z ichiga olgan qoidalarni ishlab chiqdilar.

Bundan tashqari, xalqaro shartnomalar va namunaviy qonunlar, jumladan, UNCITRALning Xalqaro tijorat arbitraji to'g'risidagi namunaviy qonuni, Adyudikatsiyani transchegaraviy nizolarni hal qilish amaliyotiga integratsiyalashuviga ta'sir ko'rsatdi. Adyudikatsiya qarori hali arbitraj kabi umume'tirof etilgan bo'lsa-da, uning tamoyillarini uyg'unlashtirish va xalqaro huquq doirasida uning ijro etilishini yaxshilashga harakat qilinmoqda.

Adyudikatsiya qarori bo'yicha institutsional qoidalar (ICC, UNCITRAL va boshqalar). Turli xalqaro institutlar Adyudikatsiyani tartibga soluvchi qoidalarni o'rnatdilar. Xalqaro Savdo Palatasi (ICC) va Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro Savdo Huquqi Komissiyasi (UNCITRAL) tijorat nizolarini hal qilish uchun standartlashtirilgan tartiblarni taklif qiladi. Ushbu qoidalar protsessual muddatlarni, adyudikatsiya jarayonini qo'llash asoslarini, ijro mexanizmlarini va tijorat masalalari bo'yicha Adyudikatsiya qarorlari predmet doirasini belgilaydi.

ICC o'zining nizolarni hal qilish xizmatlari orqali tijorat nizolarini hal qilish bo'yicha protsessual ko'rsatmalarni ishlab chiqqan. Mazkur qoidalarda quyidagilar ta'kidlangan:

– xalqaro savdo qonunlari bo'yicha maxsus bilimga ega bo'lgan global ekspertlar reyestridan adyudikatorlarni tanlash;

– adyudikatsiya qarorlari tezda, odatda 28 dan 56 kungacha qabul qilinishini ta'minlash;

– tomonlarning adyudikatsiya qaroriga belgilangan hollarda e'tiroz bildirish mexanizmlarini ta'minlash.

Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro savdo huquqi bo'yicha komissiyasi (UNCITRAL) xalqaro adyudikatsiya qoidalarini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Unga ko'ra:

– xalqaro arbitraj standartlariga mos keladigan shaffof va adolatli adyudikatsiya jarayonlari.

– yurisdiksiyalar bo'ylab adyudikatsiya amaliyotida izchillikni ta'minlash uchun mamlakatlar qabul qilishi mumkin bo'lgan namunaviy protsessual qonun.

– Raqamli va masofaviy adyudikatsiya jarayonlarini ragʻbatlantirish, transc chegaraviy ishlarda nizolarni hal qilishni yanada qulayroq qilish kabi masalalar oʻz ifodasini topgan.

Umumiy huquq yurisdiksiyalarida adyudikatsiya qarorlari. Birlashgan Qirollik, Avstraliya va Singapur kabi mamlakatlarda qurilish va tijorat qonunlari boʻyicha yaxshi qaror qabul qilish tizimi mavjud. Ushbu yurisdiksiyalar:

– Ayrim turdagi shartnomalar boʻyicha adyudikatsiya qarorini nizolarni hal etishning majburiy jarayoni sifatida eʼtirof etish.

– Davlat sudi yoki arbitraj sudlari tomonidan koʻrib chiqilgunga qadar vaqtincha majburiy kuchga ega boʻlgan adyudikatsiya qarorlarini ijro etish.

– xalqaro adyudikatsiya normalariga rioya etilishini taʼminlash boʻyicha qonunchilikni taʼminlash majburiyati huquqiy kafolatlangan

Roman-german huquq oilasiga mansub yurisdiksiyalarda xususan, Fransiya, Germaniya va Xitoy singari mamlakatlarning qonunchiligida ham adyudikatsiya mexanizmi nizolarni muqobil hal qilishning bir mexanizmi sifatida huquqiy tartibga solingan. Adyudikatsiya tamoyillari va jarayonlarini tartibga solish arbitraj qoidalari bilan uygʻunlashtirilgan. Ushbu yurisdiksiyalarda oʻrnatilgan tartibga koʻra:

– shartnomalarda nizoni hal qilish usullari sifatida adyudikatsiya tanlanishi haqida taraflar kelishuvining mavjud boʻlishi kerak;

– adyudikatsiya jarayoni, agar ular ichki protsessual normalarga, ommaviy tartibga muvofiq boʻlsagina, eʼtirof etiladi.

– milliy sudlar tomonidan belgilangan hollarda shikoyat va eʼtirozlar koʻrib chiqilishiga ruxsat berish, tegishli jarayonni taʼminlash va tomonlarning huquqlarini himoya qilishga ruxsat etilgan.

Adyudikatsiya qarori, arbitraj va vositachilikning qiyosiy tahlili.

Adyudikatsiya va arbitraj nizolarni hal qilishning bir-biriga oʻxshash mexanizmlari hisoblanadi, lekin jarayon va natija nuqtai nazaridan sezilarli darajada farqlanadi.

Tezlik: Adyudikatsiya jarayoni odatda arbitrajga qaraganda tezroq boʻlib, koʻpincha 28 dan 56 kungacha qaror qabul qiladi, arbitraj esa keng koʻlamli dalillar va tinglovlar zarurati tufayli oylar va hatto yillar talab qilishi mumkin.

Narxi: Adyudikatsiya qarori odatda arzonroq, chunki u uzoq davom etadigan arbitraj jarayonlari va murakkab protsessual qoidalardan qochadi, arbitraj esa koʻpincha katta yuridik toʻlovlar, arbitraj xarajatlari va maʼmuriy xarajatlarni oʻz ichiga oladi.

Majburiylik: Arbitraj Nyu-York Konvensiyasi (1958) boʻyicha ijro etilishi mumkin boʻlgan yakuniy va majburiy qarorga olib kelgan boʻlsa-da, adyudikatsiya qarorlari koʻpincha vaqtinchalik majburiy boʻlib, agar nizoli boʻlsa, qoʻshimcha ijro mexanizmlarini talab qiladi.

Maxfiylik va norasmiylik: Adyudikatsiya ham, arbitraj ham, vositachilik ham maxfiylikni taʼkidlaydi, ammo vositachilik koʻproq norasmiy boʻlib, tomonlarga oʻz ehtiyojlariga moslashtirilgan ijodiy yechimlarni ishlab chiqishga imkon beradi.

Turli xil tijorat kontekstlarida Adyudikatsiya qarorining muvofiqligi. Adyudikatsiya qarori, ayniqsa, nizolarni tezkor hal qilishni talab qiluvchi ayrim sohalar va shartnomalar uchun mos keladi.

Qurilish sanoati: Adyudikatsiya qarori FIDIC va NEC kabi standart shartnomalarga birlashtirilgan boʻlib, Qurilish nizolarida keng qoʻllaniladi, chunki bu sohada nizolar loyihani yakunlashni kechiktirmasligini taʼminlaydi. Moliyaviy vositalar, bank shartnomalari va investitsiya shartnomalari bilan bogʻliq nizolar adyudikatsiyaning jarayonining tezkor tugallanish tamoyilidan manfaat oladi.

Адюдикатиya jarayonida innovatsiyalar va texnologik integratsiya. Sun'iy intellekt (AI) va nizolarni onlayn hal qilish (ODR) platformalaridan foydalanish Adyudikatsiya mexanizmini modernizatsiya qilmoqda. Ushbu texnologik yutuqlar hujjatlarni ko'rib chiqish, ishlarni boshqarish va qaror qabul qilish jarayonlarini avtomatlashtirish orqali samaradorlikni oshiradi. Sun'iy intellektga asoslangan Adyudikatsiya qarorlari modellari huquqiy pretsedentlarni tahlil qilishi va mumkin bo'lgan natijalarni bashorat qilishi, qarorlarning shaffofligi va izchilligini oshirishi mumkin. Bu turdagi nizolar, albatta boshqa usullar bilan ham ko'rilishi mumkin edi. Biroq, adyudikatsiyadan ko'zlangan eng birinchi maqsad nizoni qisqartirilgan muddatlarda ko'rib chiqishdan iborat. Bu esa pudratchiga qisqa muddatda majburiy xarakterdagi qarorni qo'lga olishi, va buyurtmachidan kompensatsiya to'lovlarini undirib olishi mumkin bo'ladi. Natijada pudratchi ko'p vaqt yo'qotishdan, bankrotlikka uchrashdan xolos bo'ladi, o'z faoliyatini tez fursatlarda davom ettiradi. Davlat sudlari yoki arbitraj orqali esa bu muddat cho'zilib ketishi mumkin edi. Misol uchun, Hong Kong xalqaro arbitraj markazining Adyudikatsiya qoidalarida adyudikator ariza kelib tushgan kundan boshlab 56 kun ichida qaror chiqarishi kerakligi belgilab qo'yilgan. Xuddi shu ish Arbitraj jarayoni orqali ko'rib chiqiladigan bo'lsa, Hong Kong arbitraj markazida o'rtacha 11.6 oyni, ICCda ish yuritish o'rtacha 26 oyni oladi, SIACda – 11,7 oy, LCIA da – 16 oy, SCCda – 13,5 oyni tashkil etadi.

Shu bilan birga, Avstraliya va Singapurda adyudikatsiya o'zining dastlabki maqsadlariga mos ravishda tatbiq etiladi, ya'ni klassik nizo – pudratchi va yordamchi pudratchi o'rtasidagi oraliq to'lovlarni amalga oshirish bilan bog'liq nizolarni ko'rish uchungina qo'llaniladi. Biroq Buyuk Britaniyada adyudikatorga nafaqat pudratchi taraflar balki, buyurtmachi va boshqa shaxslar ham, nafaqat to'lovni amalga oshirish bilan bog'liq, balki boshqa nizolarni hal etishni so'rab ham murojaat etishlari mumkinligi belgilangan.

Angliya misolida adyudikatsiyaning asosiy xususiyatlarini tahlil qiladigan bo'lsak, Qonuniy adyudikatsiya instituti 1996-yilgi Qurilish to'g'risidagi Parlament Akti II qismi bilan tartibga solinadi. Unga ko'ra, har qanday tomon nizoni adyudikatorga murojaat qilish orqali hal qilish huquqiga ega. Ushbu norma imperativ huquq normasi hisoblanib, shartnoma tomonlari tomonidan uni rad etishga yoki uning amal qilish doirasini cheklashga yo'l qo'yilmaydi. Shartnomada faqat nizo yuzaga kelgan taqdirda adyudikatsiyaga murojaat qilish majburiylikini nazarda tutuvchi band kiritilishi mumkin.

Bu masalaga Lord Briggs yanada yaxshi izoh berib o'tgan. **Birinchi**dan, adyudikatsiya yarim majburiydir, ya'ni taraflar, vujudga kelgan nizoni hal qilish uchun adyudikatorga murojaat qilishga majbur emaslar, biroq qonunda belgilanganidek, yoki shartnomada ko'rsatilganidek, adyudikatsiya orqali nizoni hal qilish huquqiga egadirlar. **Ikkinchi**dan, adyudikatsiya kompaniyaning hattoki, likvidatsiya maqomida bo'lgan taqdirda ham qo'llanilishiga yo'l qo'yiladi. **Uchinchi**dan, shartnomadan kelib chiquvchi barcha nizolarni yoki taraflar so'ragan masalani hal qilishda vakolatli hisoblanadi. **To'rtinchi**dan, adyudikatorga qisqa muddat berilganligi sababli tez qaror qabul qilinadi. **Beshinchi**dan, tezkorligi sababli ortiqcha harajatbozlikka ham yo'l qo'yilmaydi. Davlat sudlari va arbitrajga nisbatan ancha arzonga tushadi. Negaki adyudikatorlar passiv rolda cheklanib qolmay, balki faktlarni ham, huquq masalalarini ham o'zlari xohlagancha o'rgana olishlari bilan bog'liq. Odatda og'zaki eshituvlar bo'lmaydi. **Oltinchi**dan, sudya mustaqil bo'lishi va zarur bilim va tajribaga ega bo'lishi kerak. **Yettinchi**dan, sudya ijro etilishi majburiy bo'lgan qaror qabul qiladi (qaror qonuniy kuchga kiradi). Biroq,

qarordan norozi bo'lgan tomonning iltimosiga binoan, u sud yoki arbitraj muhokamasida ko'rib chiqilishi mumkin. Aynan mana shu xususiyatiga ko'ra, qarorning yakuniy emasligiga ko'ra arbitrajdan farqlanadi. Adyudikatsiyaning mana shunday afzallik jihatlari uning ko'plab davlatlar tajribasida keng qo'llanilishiga sabab bo'lmoqda.

Xulosa va tavsiyalar. Adyudikatsiya instituti an'anaviy davlat sudlari va arbitrajga nisbatan muhim afzalliklarga ega bo'lgan nizolarni hal qilishning tobora dolzarb va samarali usuli hisoblanadi. Adyudikatsiya qarorining asosiy afzalliklari uning tezligi, iqtisodiy samaradorligi va majburiy ijro etilishini o'z ichiga oladi, bu uni xalqaro tijorat nizolarini samarali hal qilish uchun jozibador variantga aylantiradi. Ushbu imtiyozlarga qaramay, Adyudikatsiya qarorlarini keng tatbiq qilishda hali ham bir qator muammolarga duch kelmoqda, jumladan huquqiy va yurisdiksiyaviy to'siqlar, an'anaviy ADR usullariga qarshilik va ko'proq texnologik integratsiyaga bo'lgan ehtiyoj. Shu bois, xalqaro tijorat nizolarini hal etishda Adyudikatsiyani qabul qilish va samaradorligini oshirish uchun quyidagi tavsiyalar taklif etiladi:

Xalqaro hamkorlikni mustahkamlash: Hukumatlar, huquqshunoslar va xalqaro tashkilotlar Adyudikatsiya qarorlari uchun yagona standartlar va ilg'or tajribalarni ishlab chiqishda hamkorlik qilishlari kerak. Yurisdiksiyalar bo'yicha Adyudikatsiya qarorlarini tan oladigan xalqaro shartnomalarni rag'batlantirish ularning ijro etilishini sezilarli darajada oshirishi mumkin.

Qoidalar va tartiblarni standartlashtirish: Turli huquqiy tizimlar bo'yicha Adyudikatsiya jarayonlarini uyg'unlashtirish ko'proq huquqiy aniqlik va prognozlilikni ta'minlaydi. UNCITRAL, ICC va FIDIC kabi tashkilotlarning sa'y-harakatlari global savdoda hukmlarning izchil tan olinishi va qo'llanilishini ta'minlash uchun kengaytirilishi kerak. Hozirgi kunda O'zbekistonda nizolarni hal qilishning muqobil usullaridan hakamlik sudida ish yuritish, xalqaro tijorat arbitraj sudi, mediatsiya, muzokaralar, kelishuv bitimi kabilardan foydalanilib kelinmoqda. Bilamizki, rivojlangan mamlakatlar tajribasida konsilyatsiya, neytral baholash, adyudikatsiya va boshqa muqobil usullardan ham keng qo'llaniladi.

Kelgusida O'zbekistonda ham nizolarni hal qilishning aynan adyudikatsiya mexanizmini joriy qilish masalasiga to'xtaladigan bo'lsak, ikki tomonlama qarashlar vujudga kelishi mumkin. Avvalo, shuni ta'kidlash lozimki, davlatimizdagi fuqarolik va iqtisodiy sudlarda ko'riladigan ishlar ko'lami juda keng, va sudyalar juda katta yuklama bilan ishlaydilar. Mazkur, mexanizmini joriy qilinishi qaysidir ma'noda, ularning yuklamalarini kamaytirishga xizmat qiladi. Bundan tashqari, so'nggi yillarda shahar infratuzilmalarini yaxshilash maqsadida ko'plab qurilish inshootlari qurilmoqda. Bunday obyektlar qurilishi ko'laming ortishi tabiiyki qurilish nizolari sonining ham ortishiga sabab bo'lmoqda. Bu xildagi nizolar tabiatiga ko'ra tezkorlik bilan hal etishni taqozo etadi. Shu boisdan ham, qurilish nizolarini tezkorlik bilan hal etishning yangi muqobil usuli sifatida adyudikatsiya institutini joriy qilishni taklif etamiz. Ilmiy munozaralarda uning xalqaro tijorat arbitraji jarayoniga o'xshash ekanligini sababli qarshi argumentlar vujudga kelishi tabiiy. Ularga javoban, adyudikatorning chiqargan qarori haqiqatdan ham arbitraj singari majburiy kuchga ega bo'lishi bilan bir qatorda, nizoni ko'rish jarayonining tezkorligi va adyudikator qarorining yakuniy bo'lmasligi bilan ajralib turadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Hong Kong International Arbitration Centre Adjudication Rules URL: <https://www.hkiac.org/adjudication/adjudication-rules>
2. ICC nizolarni hal qilish bo'yicha 2020 yil uchun statistikasi. P. 19 // URL: <https://iccwbo.org/publication/icc-dispute-resolutionstatistics>
3. Costs and Duration of Arbitration – A survey of the SIAC, HKIAC, LCIA, SCC case statistics. URL: <https://globalarbitrationnews>
4. Mauro Rubino Sammartano. Character and consequences dispute resolution awards // Construction Law International.
5. Бутенко Р.Н. Адьюдикация как альтернативный способ разрешения международных коммерческих споров: дисс. канд. юр. наук. 2017.
6. Redmond J. Adjudication in Construction Contracts. Blackwell Science. 2001
7. Born, G. B. (2021). *International Arbitration: Law and Practice*. Kluwer Law International.
8. Redfern, A., & Hunter, M. (2020). *Law and Practice of International Commercial Arbitration*. Sweet & Maxwell.
9. Moses, M. L. (2017). *The Principles and Practice of International Commercial Arbitration*. Cambridge University Press.
10. Fenn, P., Lowe, D., & Speck, C. (1997). *Conflict Management and Dispute Resolution in Construction*. Routledge.
11. United Nations Commission on International Trade Law (UNCITRAL) (2021). *Model Law on International Commercial Arbitration 1985 with Amendments*.
12. International Chamber of Commerce (ICC) (2022). *Rules of Arbitration and ADR*.